

C2 – Instruks for innlegging av kongeørndata i Rovbase - ekstensivområder

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt (www.rovdata.no)
Versjon 09.03.2015

Denne instruksjonen beskriver rutiner for innlegging og ivaretagelse av data fra overvåkingen av kongeørn i ekstensivt overvåkede områder innenfor rammene av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i Norge. Det vil si alle områder med kongeørn i Norge som ikke er en del av intensivområdene (intensivområder: 12 områder med 15 territorier hver spredt rundt i landet hvor det er en fast årlig overvåking av ungeproduksjon og voksenoverlevelse). Til feltbruk og ivaretagelse av data på observasjonene benyttes registrerings skjema «Registrering av kongeørnreir». Blanke skjema finnes i pdf-versjon under «Aktuelle skjemaer og dokumenter» i Rovbase og på www.rovdata.no. Les også beskrivelse av overvåkingsmetodikken i «Instruks for overvåking av kongeørn – B – Landsdekkende kartlegging (ekstensiv overvåking)» som finnes på www.rovdata.no.

REGISTRERING AV KONGEØRNREIR		
	ROVBASENR. <input type="text"/>	
ÅR <input type="text"/>	TERRITORIE ID <input type="text"/>	
STED	REIPLASS NAVN	TERRITORIE NAVN
Sikkerhetsbelagte opplysninger særskilt merket	Posisjon gjelder reirplass ☐	Posisjon gjelder territorium uten kjent reir ☐
	UTM kartreferanse: <input type="text"/>	Kartblad: <input type="text"/>
	GPS koordinatavlesning: UTM-zone: <input type="text"/>	Øst (Y) <input type="text"/>
		Nord (X) <input type="text"/>
		ED5 ☐ WGS84 ☐

Innlogging i Rovbase

Internettadresse: <http://rovbase30.miljodirektoratet.no>. Fyll inn brukernavn og passord og trykk logg inn.

The screenshot shows the Rovbase 3.0 login interface. At the top, there are logos for Miljødirektoratet and Naturvesenetsvesenheten. The main content area features a wolf image on the left and a text box describing Rovbase 3.0. On the right, there is a 'LOGG INN' section with input fields for 'Brukernavn' and 'Passord', a 'Logg inn' button, and a link for 'Glemt passord?'. A red arrow points to the 'Passord' input field. Below the main content, there are two sections: 'LENKER' with links to Miljødirektoratet, Naturvårdsverket, Rovviltportalen, www.rovbase.no, and www.rovbase.se; and 'SKJEMA' with links to Forskrift om ivaretagelse av dødt vilt, Kadaverskjema, Kongeørnreir, Overvåking av kongeørn i intensivområder, Rovviltobservasjon, Rutine for innsending av skrotter til veterinærinstituttet, and Spøringskjema ulv SNO.

Generelle knappfunksjoner i Rovbase

- Søk.
- Blank. Brukes for å fjerne alle søkekriterier i søkefeltene.
- Ny. Brukes for å legge inn et nytt territorium eller reir.
- Viser detaljer for merket rad.
- Viser merket rad i kart.
- Viser hele søkeresultatet i kart.

Kongeørnmodulen – innlegging av data

For å komme inn på kongeørnmodulen må du gå inn på fanen Rovviltovervåking. Velg Rovfugler – Kongeørn i menyen som kommer opp (som vist på bildet under. Dette skjermbildet vil variere, avhengig av hvilken tilgang den enkelte bruker har).

The screenshot shows the ROVBASE 3.0 interface. At the top, there are logos for MILJØ-DIREKTORATET and NATUR VÅRDS VERKET. Below the logos, there is a navigation bar with tabs: Forsiden, Rovviltovervåking, and Kadaverfunn. The 'Rovviltovervåking' tab is selected. A dropdown menu is open under 'Rovfugler', listing options: Rovviltobservasjon, Døde rovdyr, Individ, Lokalitet, Rovfugler (highlighted with a red arrow), Ynglelokalitet Jerv, DNA, Dekningsgrad, and Gruppering. A red arrow points to 'Kongeørn' in the dropdown menu. To the right of the dropdown menu, there is a teal box with the text: 'ROVBASE 3.0' and 'alt system for overvåking og registrering av rovvilt og kadaverfunn. I tillegg er det et saksbehandlingssystem for erstatning av sau og tamrein drept av fredet rovvilt.' Below this text is a 'Les mer' link.

Når man skal legge inn data på et kongeørnreir må man først sjekke om reiret er kjent fra før og allerede ligger inne i Rovbase. Dette gjøres ved å søke frem tidligere kjente territorier og reirplasser i kommunen slik at man ser disse på kart.

Startside | Territoriebeskrivelse | Reirbesøk | Status | Merknader | Kontroll alternativreir | Oversikt over koblede elementer | Filvedlegg | Kart

RovbaseID: Land: Intensiv overvåking av territorie:
 År: Fylke: Intensiv overvåking aktuelt år:
 Territorie: Kommune: Endelig status:
 Reirplass: Reirplassdistrikt: Vis kun unike territorier

Søkeresultat på grunnlag av søk i applikasjonen. Viser 71 av 71 rader (ingen rader er valgt) Vis 500

RovbaseID	År	Territorie	Reirplass	Reirplass borte	Endelig status	Intensiv overvåking av territorie	Kommune	Godkjent av
A407469	2012	A-NFL-039 Hasfjordbotn	a	☐	Hekkeforsøk ikke påvist	☐	Hasvik (N)	
A407480	2012	A-NFL-082 Smalfjorden, Sjørøysa	a	☐	Hekkeforsøk påvist	☐	Hasvik (N)	
A407485	2012	A-NFL-071 Karkefjorden	a	☐	Ingen hekking	☐	Hasvik (N)	
A407486	2012	A-NFL-072 Meltefjorden	a	☐	Ingen hekking	☐	Hasvik (N)	
A405125	2011	A-NFL-039 Hasfjordbotn	a	☐	Hekkeforsøk påvist	☐	Hasvik (N)	
A405130	2011	A-NFL-052 Makvikenøringen	a	☐	Hekkeforsøk påvist	☐	Hasvik (N)	
A405129	2011	A-NFL-053 Barfjorden-Nordfjorden	a	☐	Hekkeforsøk påvist	☐	Hasvik (N)	
A405128	2011	A-NFL-054 Bølefjorden	a	☐	Hekkeforsøk påvist	☐	Hasvik (N)	
A405127	2011	A-NFL-055 Ålfjorden	h	☐	Hekkeforsøk ikke	☐	Hasvik (N)	

Hvis man ser at reirplassen er kjent fra før bruker man samme territorie- og reirplassnavn ved innlegg av årets data. Husk å notere ned territorie- og reirplassnavn på registrerings skjemaet. Hvis reirplassen ikke er kjent fra før må man vurdere om dette er et nytt alternativreir innenfor et allerede kjent territorium eller om det er en ny reirplass i et nytt territorium. I overvåkingsinstruksen beskrives vurderingskriteriene for dette:

Reirplass

I denne instruksen brukes benevnelsen reirplass på den eksakte plasseringen av et enkelt reir hvor det har vært hekking eller gjort hekkeforsøk av kongeørn. Hvis reiret kan identifiseres som et eget reir er dette en ny reirplass. Det vil som oftest være flere ulike reirplasser ("alternativreir") innenfor et hekketerritorium.

Gruppering av reirplasser til ulike territorier skjer på bakgrunn av følgende kriterier hvis ikke andre vurderinger tilsier noe annet:

- Hvis det er samtidig hekking på to reirplasser innefor det en til nå har vurdert som ett territorium skilles disse ut som to forskjellige territorier.
- Hvis det påvises nye reir, og lengste avstand mellom reirplasser i territoriet blir mer enn ei mil, skilles disse ut som nytt territorium.

Man starter innleggingen av data i Rovbase med å trykke på «Ny»-knappen.

Startside | Territoriebeskrivelse | Reirbesøk | Status | Merknader | Kontroll alternativreir | Oversikt over koblede elementer | Filvedlegg | Kart

RovbaseID: Land: Intensiv overvåking av territorie:
 År: Fylke: Intensiv overvåking aktuelt år:
 Territorie: Kommune: Endelig status:
 Reirplass: Reirplassdistrikt: Vis kun unike territorier

Alternativ 1 – Kjent reirplass i kjent territorium

Søk frem det territoriet som det skal legges inn data for ved å begynne å skrive «Territorie»-navn. Skriv inn «Reirplass»-navn og angi reirets plassering i kart eller ved bruk av koordinater. Husk også å krysse av i boksen for «Ny reirplass» hvis det dreier seg om et nytt alternativreir i tidligere kjent territorium.

I tillegg må man også fylle ut informasjon om «År», «Naturtype», «Reirplassering», «Reirbesøk» (s. 6) og «Status» (s. 7). Hvis det er snakk om en vellykket hekking hvor man observerer utflydde unger uten at man vet reirplassen, så skriver man **Ukjent reirplass** i feltet for «Reirplass»-navn og angir kartposisjonen på observasjonen som «Reirets plassering».

The screenshot shows the 'Registrering av sted' form in the Rovbase application. The form is divided into several sections:

- Registrering av sted:** Includes fields for 'År' (with a 'Nytt registreringsår' button), 'Territorie' (with a search button), and 'Reirplass'. There are checkboxes for 'Intensiv overvåking aktuelt år', 'Ny reirplass', 'Nytt territorium', and 'Reirplass borte'. Red arrows point to the 'Nytt registreringsår' button, the search button, and the 'Ny reirplass' checkbox.
- Reirets plassering:** Includes dropdowns for 'Fylke', 'Kommune', and 'Reinbedestrøkt'. There are radio buttons for 'Kartbladreferanse (*)' and 'GPS/Kartkoordinater (*)'. The 'Kartbladreferanse' section includes fields for 'UTM kartreferanse' and 'Kartblad'. The 'GPS/Kartkoordinater' section includes fields for 'Nord' and 'Øst'. There are also dropdowns for 'Koordinatsystem' and 'Stedkvalitet', and radio buttons for 'Nøyaktighet på stodefesting?' (0-10, 10-100, 100-500 meter). A 'Kartaksjoner' button with 'Registrer i Kart' is also visible. A red arrow points to this button.
- Observerplass:** Similar to the 'Reirets plassering' section, but with a 'Retning til reir' field (0, (N=0°, Ø=90°, bruk 360° kompass)) and an 'Avstand' field (0 (Meter)).
- Naturtype:** Includes checkboxes for 'Snaufjell', 'Bjørkeskog', 'Bærskog', 'Kyst', 'Skjærgård', and 'Annat'.
- Reirplassering:** Includes radio buttons for 'I tre' and 'I bergvegg', and a 'Reirets eksponering' field.

Man kan også legge inn data for et nytt år ved at man går inn på en av fjorårets registreringer for det aktuelle territoriet, trykker på «Nytt registreringsår»-knappen og fyller inn riktig årstall. Merk at all informasjon om reiret og GPS-koordinater fra fjoråret forblir uendret, så hvis årets hekking/hekkeforsøk har skjedd i et annet reir så må man rette opp denne informasjonen før man lagrer posten.

This is a close-up of the 'Registrering av sted' form. The 'År' field is set to '2012'. The 'Nytt registreringsår' button is highlighted with a red arrow. The 'Territorie' field contains 'A-NFI-039 Hasfjordbotn' and the 'Reirplass' field contains 'a'.

Alternativ 2 – Ny reirplass i nytt territorium (opprettet av en regionalt rovfuglansvarlig i SNO)

Start med å angi reirets plassering i kart eller ved bruk av koordinater. Skriv deretter inn navnet som det nye territoriet skal ha i «Nytt territorie – Territorienavn». Trykk på «Koble til nytt territorie»-knappen (NB! for å aktivere knappen slik at den fungerer tar man muspekeren og trykker en annen plass i skjermbildet). Rovbasen registrerer da det nye territoriet med en artskode (A), en Landskode (N), en fylkeskode (ST) og et unikt løpenummer. Skriv inn «År» og «Reirplass»-navn. Husk også å krysse av i boksene for «Ny reirplass» og «Nytt territorium».

The screenshot shows the 'Registrering av sted' (Registration of site) form in the Rovbase system. The form is divided into several sections:

- Registrering av sted:**
  - År:** 2014 (selected)
  - Territorie:** A-NNO-158 Stokkhaugen
  - Reirplass:** Stokkhaugen A
  - Intensiv overvåking aktuelt år:**
  - Ny reirplass:**
  - Nytt territorium:**
  - Reirplass borte:**
- Reirets plassering:**
  - Fylke:** [dropdown]
  - Kommune:** [dropdown]
  - Reinbededistrikt:** [dropdown]
  - Kartbladreferanse (*):**
    - UTM kartreferanse
    - GPS/Kartkoordinater (*)
  - Koordinatsystem:** WGS84-UTM Sone 33
  - Stedkvalitet:** God
  - Nøyaktighet på stodfesting?:** 0-10 meter, 10-100 meter, 100-500 meter
  - Naturtype:** Snaufell, Bjærkeskog, Bærskog, Kyst, Skjærgård, Annet
  - Reirplassering:** I tre, I bergvegg
  - Herets eksponering:** [dropdown]
- Kartaksjoner:** Registrer i Kart
- Konverterte koordinater:** Nord, UTM 33/SWEREF99 TM, Nord, RT90, Øst, UTM 33/SWEREF99 TM, Øst, RT90
- Observeringsplass:**
  - Kartbladreferanse (*)
  - GPS/Kartkoordinater (*)
  - Koordinatsystem:** WGS84-UTM Sone 33
  - Stedkvalitet:** God
  - Retning til reir:** 0 (N=0°, Ø=90°, bruk 360° kompass)
  - Avstand:** 0 (Meter)
- Nytt territorie:**
  - Territorienavn:** Stokkhaugen
  - Koble til nytt territorie:** [button]

Red arrows in the image indicate the following actions:

- Clicking the 'Registrer i Kart' button.
- Clicking the 'Koble til nytt territorie' button.
- Clicking the 'Ny reirplass' checkbox.
- Clicking the 'Nytt territorium' checkbox.

Fyll ut informasjon om «Naturtype», «Reirplassering», «Reirbesøk» (s. 6) og «Status» (s. 7). Hvis det er snakk om en vellykket hekking hvor man observerer utflydde unger uten at man vet reirplassen, så skriver man **Ukjent reirplass** i «Reirplass»-navn feltet og angir kartposisjonen på observasjonen som «Reirets plassering».

Reirbesøk (må fylles ut)

Her registreres alle besøk og hvilke observasjoner man har gjort i løpet av sesongen.

- *Legg til/rediger reirbesøk:* Legg inn dato, tid ved reiret og hva som er observert denne datoen. Trykk for å flytte besøket ned til *Oversikt over besøk*. Husk å lagre etterpå, dette gjøres ved å trykke .
- *Oversikt over reirbesøk:* Her vises en oversikt over alle besøksdatoene og hva som er observert. Man kan redigere/endre et besøk ved å merke en besøksdato og trykke , besøket flyttes da opp til *Legg til/rediger reirbesøk*-feltet. Gjør ønskede endringer og trykk . Husk å lagre etter endringene er gjort ().
- Observatørnavn fylles automatisk inn med pålogget Rovbasebruker, dersom dette er valgt (under *Innstillinger* på *Min side*). Dette kan overskrives med andre navn ved behov.

 Ny/redigert forekomst er nå lagt til. Husk at du må trykke 'Lagre' for at dette skal gjøres gjeldende

Startside | Territoriebeskrivelse | **Reirbesøk** | Status | Merknader | Kontroll alternativreir | Oversikt over koblede elementer | Filvedlegg | Kart

RovbaseID År 2014 Territorie A_NNO-158 Stokkhaugen Intensiv overvåking av territorie Intensiv overvåking aktuelt år

Legg til/rediger reirbesøk

Dato Observasjonstid 00:30 (tt:mm) Ingen aktivitet Observasjon av voksen fugl (Antall) Spillfukt

Påbygd/pyntet reir Parrig Rugging Antall egg   Mating

Antall unger i reiret Anslått alder unger Antall flyvedyktige unger Antall døde unger Observatør MT

Merknader

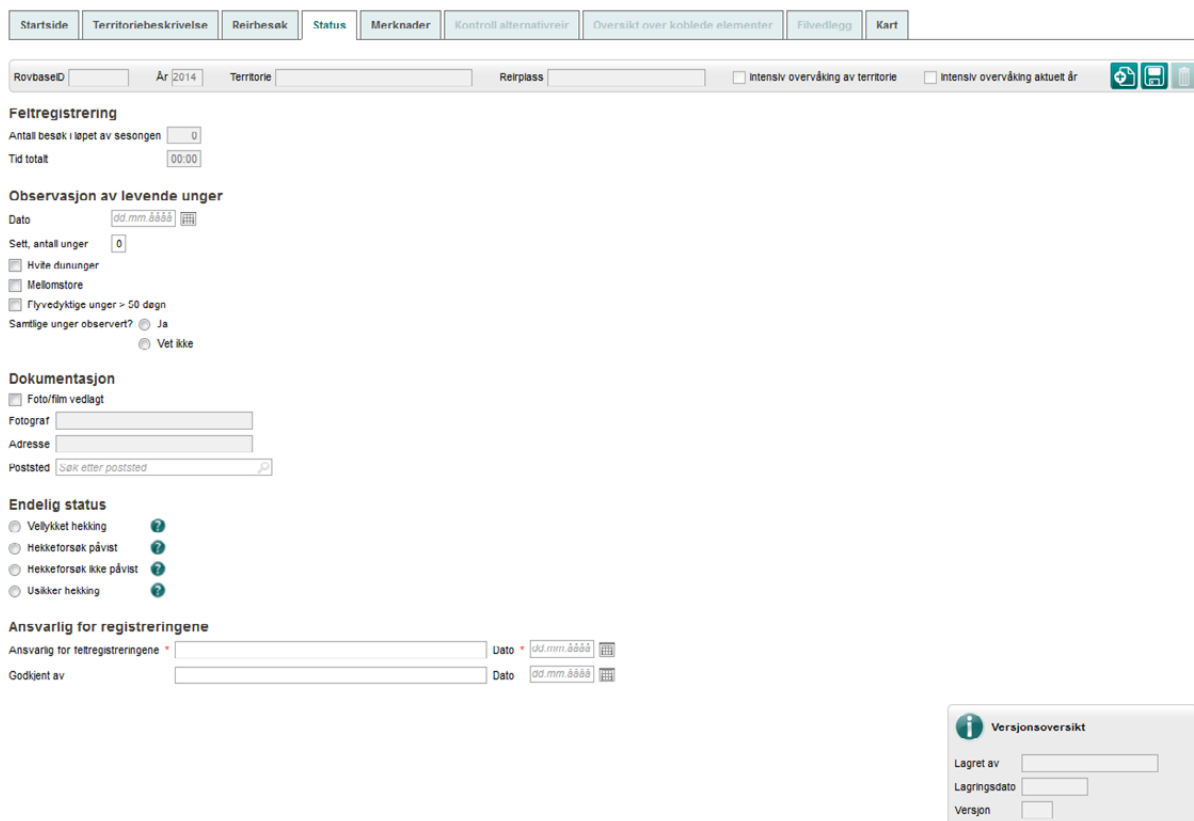
Oversikt over reirbesøk

Dato	Tid	Ingen akt	Obs. voksen	Spillfukt	Påb./pynt. reir	Parring	Rugging	Ant. egg	Mating	Ant. unger	Ald. unger	Ant. flyved. unger	Ant. døde	Observatør	Merknader
10.05.2014	02:00	☐	1	☐	☒	☐	☐	0	☐	0	0	0	0	MT	☐

Status - ekstensiv overvåking

Inne på «Status»-fanen legger man inn den status og informasjon som er observert på reiret i løpet av feltsesongen. Statusen som angis her er altså knyttet til det enkelte reiret, og ikke til territoriet.

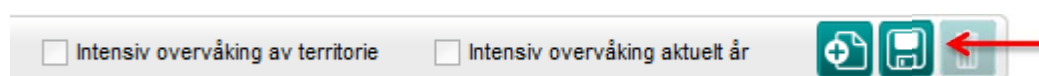
- **Feltregistrering:** Antall besøk og totalt antall timer brukt til observasjon av reiret i løpet av sesongen. Disse to feltene oppdaterer seg automatisk med informasjon fra «Reirbesøk»-fanen.

- **Observasjon av levende unger:** Det totale antall levende unger sett i reiret eller territoriet fylles inn under sett antall unger, uavhengig om de var flyvedyktige eller ikke. Ved gjentatte besøk angis antallet unger som oppnår flyvedyktig alder, alternativt antall levende unger ved siste besøk før de har oppnådd flyvedyktig alder. Er det blitt observert flyvedyktige unger eller unger over 50 dager gammel i reiret skal det krysses av for flyvedyktige unger.
- **Dokumentasjon:** Kryss av hvis det er lastet opp bilder eller film under fanen filvedlegg. Det kan være en scannet versjon av det utfylte registreringskjemaet, bilder av unger, reiret i fjellvegg/tre eller andre ting som er relevant for territoriet.

- *Endelig status:* Ved bedømming av hekkestatus skal kriteriene for vurdering av hekking i «Instruks for overvåking av kongeørn - Landsdekkende kartlegging (ekstensiv overvåking)» benyttes. Kriteriene får man opp ved å holde musepekeren over
- *Ansvarlig for registreringene:* Navnet på den eller de som har gjennomført registreringene i felt og legger data i Rovbase fylles ut under «Ansvarlig for feltregistreringene». Regionalt rovfuglansvarlig i SNO godkjenner posten under «Godkjent av». De to feltene kan fylles ut med samme navn. Dato fylles ut med dato for innlegging i Rovbase og dato for godkjenning.

Alle obligatoriske felt (merket med rød stjerne) må være fylt ut før man får lagret. Den innlagte informasjonen på reiret lagres ved å trykke på «Lagre»-knappen.

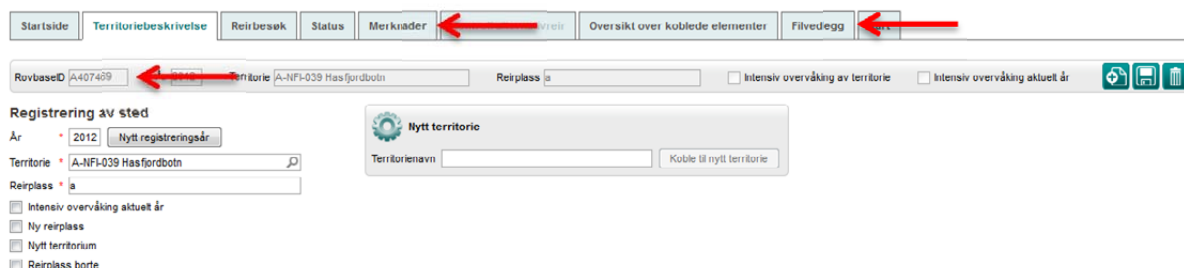

Kontroller at lagringen har gått greit med å se på tilbakemeldingen øverst på siden og versjonsoversikten nederst på «Status»-fanen.

Husk at statusfanen er den endelige konklusjonen på utfallet av hekkesesongen til parene i territoriet og det er derfor viktig at alle felt er fylt ut i henhold til kriteriene i overvåkingsinstruksen. Husk også å notere ned/overføre Rovbasenummer til registreringsskjemaet slik at det senere blir lett å finne igjen dataene.

Dersom det er behov for utfyllende merknader gjøres dette under «Merknader»-fanen. Skriv gjerne inn utfyllende kommentarer her. Bilder kan legges inn som filvedlegg under «Filvedlegg»-fanen.

Kontroll av alternativreir – gjelder kun intensiv overvåking
Denne informasjonen gjelder kun territorier som er inkludert i den intensive overvåkingen, og skal ikke benyttes i sammenheng med den ekstensive delen.